

РЕЦЕНЗИЯ

от

д-р Камелия Николаева Цолова,
доцент по „Гражданско процесуално право” в Юридическия факултет на Софийския
университет „Св. Климент Охридски”

Относно: Конкурс за „доцент” по област на висше образование 3. Социални,
стопански и правни науки, професионално направление 3.6. Право,
научна специалност „Граждански процес”,

I. ИНФОРМАЦИЯ ЗА КОНКУРСА

Конкурсът е обявен в ДВ бр. 33/17.04.2018 г. за нуждите на катедра
„Гражданскоправни науки“ на Юридическия факултет на Пловдивския университет
"Паисий Хилендарски", съгласно Решение на АС от 26.03.2018 г. Участвам в състава на
научното жури по конкурса съгласно заповеди на ректора Р33- 2607/ 14.06. 2018 г. и
Р33-2733/19.06. 2018 г.

Процедурата е открита преди влизане в сила на ЗИД на Закона за развитие на
академичния състав в Република България, обнародван в ДВ. бр. 30/2018 г., в сила от
04.05.2018 г., поради което на осн. § 40 ПЗР на ЗИД ЗРАСРБ, процедурата следва да се
довърши при досегашните условия и ред.

II. КРАТКА ИНФОРМАЦИЯ ЗА КАНДИДАТА

Единствен кандидат в обявения конкурс е гл. ас. д-р ГЕОРГИ ВЕСЕЛИНОВ
ГАНЧЕВ от Юридическия факултет на Пловдивския университет „Паисий
Хилендарски”

Георги Веселинов Ганчев е роден на 12.06.1970 г. в град Пловдив. Завършва
висше образование по специалност „право” в ЮФ на СУ „Св. Климент Охридски” през
1996 г. Специализирал е в Paris-Lodron Universität в Залцбург, Австрия (2001/02 г.),
придобива академичната степен Executive Master of European and International Business
Law (EMBL-HSG) след обучение в Университета в Санкт Гален, Швейцария (2005-2006
г.), през 2013 г. е на интензивно обучение в САЩ във връзка с “Обучение за

професионалисти от сферата на правосъдието”. През периода 2014 г. – 2015 г. е докторант по граждански процес в ЮФ на ПУ „Паисий Хилендарски”, катедра ГПН, като считано от 16.06.2015 г. е доктор по право със защитен дисертационен труд на тема „Субективно съединяване на искове”. От 2008 г. е вписан и упражнява професия като адвокат към Адвокатската колегия в град Пловдив, а от 2013 г. е независим експерт оценител към Европейската комисия. Владее свободно английски, немски и руски езици.

III. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ИЗИСКВАНИЯТА ЗА ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНАТА ДЛЪЖНОСТ

Кандидатът е представил надлежни документи, от които е видно, че са изпълнени изискванията за участие в конкурса, а именно:

- притежава образователната и научна степен „доктор” по Област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.6. Право;

- към 07.06.2018 г. има стаж като „главен асистент” 13 г., 11 месеца и 08 дни и е придобил образователната и научна степен „доктор” преди 02 год., 11 месеца и 21 дни.;

- като преподавател на основен трудов договор в ЮФ на ПУ „Паисий Хилендарски” има осигурена натовареност от 45 часа лекции по задължителната дисциплина „Гражданско процесуално право” в редовна/задочна форма на обучение.

IV. ОЦЕНКА НА УЧЕБНО-ПРЕПОДАВАТЕЛСКАТА ДЕЙНОСТ

Видно от представената Справка за учебна дейност, кандидатът има дълъг преподавателски стаж, придобит именно по дисциплината, за която е обявен конкурсът. От юни 1996 г., Георги Ганчев е назначен за асистент по Гражданско процесуално право в Юридическия факултет на Пловдивски университет “Паисий Хилендарски”, като последователно заема академичните длъжности старши асистент (2000/2001 г.) и главен асистент (от 2004 г.). Като главен асистент по Гражданско процесуално право д-р Ганчев изпълнява компетентно и добросъвестно професионалните си задължения, които се изразяват основно в подготовка и провеждане на семинарни занятия, както и на отделни лекции по възлагане от титуляра на дисциплината.

VI. НУЧНИ ТРУДОВЕ И ПУБЛИКАЦИИ

1. Обща характеристика

Кандидатът гл. ас. д-р Георги Ганчев участва в конкурса с една монография и четири статии. Две от предложените статии са публикувани преди придобиването на образователната и научна степен “доктор”, но не повтарят публикациите, представени за участие в предходната процедура.

1.1. Монографията „Искова защита на индивидуалния интерес на потребителите“ представлява първото монографично, цялостно изследване на исковата защита на индивидуалните интереси на потребителите в Република България. Изследването е систематизирано в три глави, първата посветена на Потребителя и потребителската политика, втората - на гражданскоправните способности за решаване на потребителски спорове, и третата, която разглежда въпросите на исковата защита на индивидуалния интерес на потребителя.

Монографичният подход при изследване на материята на защитата на индивидуалните интереси на потребителите следва да бъде подкрепен като удачен, доколкото е позволил на автора систематично да разгледа и обсъди всички аспекти на разглежданата проблематика – особеностите на материалните правоотношения с участието на потребител, средствата за защита на потребителите, спецификата и недостатъците при исковата защита на индивидуалния интерес на потребителите, съгласно действащата нормативна уредба. На основата на направения задълбочен анализ на изследваната материя, авторът е достигнал и предлага цялостна концепция за промяна в нормативната уредба, която да инкорпорира спецификата на разглеждането и решаването на правни спорове с участието на потребители в рамките на ново особено исково производство, което алтернативно – или да обхваща само потребителските спорове, или всички спорове с нисък материален интерес.

1.2. За участие в конкурса са представени и 4 статии, в които се разглеждат основно въпроси, свързани с проблематиката на монографичното изследване, както и с материята на арбитражното производство, по-конкретно:

1.2.1. В статията „Arbitration and consumer’s disputes at the complicated crossroad” се разглежда арбитражното разрешаване на потребителски спорове (допустимо в българската правна система към датата на публикацията) в контекста на европейската регламентация и практиката на Съда на Европейския съюз.

1.2.2. В статията „Current development in setting aside of an arbitral award in Bulgaria” е направен обзор на режима на атакуване на арбитражните решения по

действащото към момента на публикуване на статията българско право, като е разгледана актуалната съдебна практика с акцент върху някои от отменителните основания, регламентирани в чл. 47 ЗМГА.

1.2.3. В статията „Европейска процедура за иски с малък материален интерес при потребителските спорове”, се разглежда посочената процедура, като се прави сравнение със съществуващата у нас национална уредба при потребителски спорове.

1.2.4. Статията „Местната подсъдност по иски на потребителя” разглежда в дискуссионна светлина проблематиката на местната подсъдност по иски на потребителя, като вниманието на автора е фокусирано основно върху чл. 113 от ГПК, където за първи път с действащия ГПК се въведе особена местна подсъдност по иски на потребителя.

2. Синтезирана оценка на основните научни и научно-приложни приноси

2.1. Всички представени за участие в конкурса публикации правят впечатление с тяхната актуалност, практическа насоченост и иновативност на автора, който не се страхува да търси и предлага нови идеи както за тълкуване, така и за изменение на нормативната уредба. Освен споменатите по-горе приносни моменти, в представените от автора публикации могат да се посочат и редица други, съдържащи се особено в монографията, а именно:

2.1.1. Намирам, че следва да се сподели критичният подход на автора към действащата редакция на чл. 19, ал. 1 ГПК, която регламентира пълна неарбитрабилност на споровете с участие на потребител. Споделям предложението му за по-умерен подход, като в тази връзка предложените от него идеи (включени в частта „Възможни решения” – с. 76 и сл.) са интересни и заслужават внимание, като представлява интерес предложението за регламентирането на различен режим на хипотезите, при които искът е предявен от потребителя (активен потребител) от тези, при които потребителят е ответник (пасивен потребител).

2.1.2. В изследването е обърнато внимание на противоречивата съдебна практика по отношение на квалифицирането на производствата с предмет потребителски спорове като граждански или като търговски дела, като е подкрепено и допълнително аргументирано разбирането, че те следва да се квалифицират като граждански дела (с. 108 и сл.)

2.1.3. Редица приносни моменти съдържа изследването в частта, посветена на местната подсъдност по потребителски дела.

Правилна е тезата, че по-благоприятната за ищеца местна подсъдност, регламентирана в чл. 113 ГПК, е уредена само в полза на ищец-потребител, не и в полза на ищец-търговец при предявен иск срещу потребител-ответник (с. 127).

Заслужават подкрепа разсъжденията на автора, че тази подсъдност следва да се приложи както при иск, основан на потребителски договор, така и при извъндоговорна отговорност на търговеца (с. 128).

Задълбочен е анализът и предложените разсъждения във връзка с изследването на въпроса, дали процесуален субституент, който не е потребител, може да се ползва от благоприятната местна подсъдност по чл. 113 ГПК, като обосновано и на основата на утвърдените теоретични разбирания, е аргументирана тезата за неприложимост на особените правила в този случай (с. 139 и сл.).

Интересни са разсъжденията на автора, свързани с конкуренцията на различните хипотези на изборна подсъдност, като напр. между чл. 113 и чл. 116 ГПК при няколко ответници. Намирам за правилно разбирането, че приложението на чл. 113 ГПК ще е допустимо, когато ищецът има качеството на потребител или спрямо всички ответници, или поне срещу предпочитания ответник.

Обърнато е внимание на спецификите, които съществуват, с оглед на възможността за сключване на договор за местна подсъдност по чл. 117 ГПК от потребител. Споделям разбирането, че специалните условия за валидност на договора в хипотезата на сключването му от потребител следва да се приложат винаги, когато става въпрос за потребителски спор (с. 157), а не само при предявяване на иск от потребител. Споделям разбирането, че поради специфичната уредба, сключването на такъв договор не може валидно да стане в ОУ (с. 158).

Интересни, макар и дискуссионни, са разсъжденията относно процесуалните възможности на потребител-ответник да се позове и ползва от благоприятните правила на изборната местна подсъдност по чл. 113 ГПК (с. 160 и сл.).

2.1.4. Повдигнатите въпроси, свързани с намаляването на размера на съдебните разноски по дела, заведени от потребители, заслужават внимание (с. 166).

2.1.5. Обърнато е внимание на особеностите при доказването по тези дела, вкл. на служебното задължение на съда да проверява за наличието на неравноправни клаузи, както и на това, че в тежест на търговеца е да докаже, че неравноправната клауза е уговорена индивидуално. Тук са направени редица предложения *de lege ferenda*, които представляват интерес.

2.1.6. Следва да се сподели разбирането, че с оглед на служебното задължение на съда за проверка наличието на неравноправни клаузи в потребителски договор, постановяването на неприсъствено решение срещу потребител би било недопустимо (с. 187 и сл.).

2.1.7. В монографията е посветено място и на дискусията, свързана с определянето на същността на иска по чл. 189 ЗЗП, като авторът е предложил допълнителни аргументи в подкрепа на тезата, че тук е уредена специална хипотеза на колективно средство за защита на индивидуалния интерес на засегнатите потребители (а не колективен иск) при смекчени изисквания за субективно съединяване на искове – достатъчно е еднородност, без да се изисква еднаквост в основанието.

3. Основни критични бележки и препоръки към кандидата

Изложеното по-долу отразява предимно лично мнение, различно от застъпеното от кандидата, поради което не може да се отрази на положителната оценка на представените в конкурса публикации:

3.1. Не мога да споделя безрезервното възприемане на практиката на ВКС по отношение на действието във времето на измененията на нормативната уредба в материята на арбитражното производство, приети с ДВ, бр. 8 от 2017 г. (с. 65) Категорично не мога да възприема разбирането, че правилата, регламентиращи нищожност на влязло в сила арбитражно решение, могат да се приемат безкритично за процесуални и по този начин да се оправдае прилагането на новата уредба към вече породили СПН и ИС стабилни съдебни актове.

3.2. Не споделям и възприетото от ВКС разбиране, подкрепено в монографията (с. 67), за наличието на два стадия в арбитражното производство – пред арбитражния съд и пред ВКС при предявен иск за отмяна на влязло в сила арбитражно решение.

3.3. Не е достатъчно категорична позицията на автора по въпроса, дали предявяването на рекламация представлява процесуална предпоставка за упражняването на правото на иск от потребителя. Изложените от автора, макар и сбито аргументи, са в подкрепа на разбирането, че законът не въвежда такова условие, подкрепеният извод, обаче, е в обратна посока, което го прави неубедителен (с. 102).

VIII. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

В заключение на изложеното по-горе, намирам, че са изпълнени изискванията на чл. 24, ал. 1 ЗРАСРБ (в ред. преди изм. и доп. в ДВ, бр.30 от 3 Април 2018 г.), **поради което убедено предлагам на научното жури да вземе решение, с което да предложи**

на Факултетния съвет да избере гл. ас. д-р Георги Веселинов Ганчев за „доцент“ на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ по професионално направление 3.6. „Право“, специалност „Граждански процес“.

30.07.2018 г.

Член на журито: .....

/доц. д-р Камелия Цолова/